

Jaarverslag 2020

MUSEUM de
VOORde
ZOETERMEER

Jaarverslag 2020

1. Inleiding **03**
2. Bericht van de Raad van Toezicht **04**
3. Bezoekers en publieksactiviteiten **05**
4. Tentoonstellingen en presentaties **07**
5. Educatie **13**
6. Collectie **17**
7. Marketing en communicatie **18**
8. Samenwerkingspartners, fondsen en sponsors **23**
9. Bedrijfsvoering **26**

1. Inleiding

2020 moest het jaar worden waarin Museum De Voorde zichzelf zou neerzetten als aantrekkelijk platform voor mensen uit Zoetermeer en omgeving. Het jaar waarin het museum de plannen, beschreven in het verbeterplan 'Van veelbelovend naar succesvol' (d.d. december 2019) uit zou rollen, waarin de bezoekersaantallen zouden groeien en de eigen inkomsten zouden stijgen. De toekomst lachte het museum toe, totdat het coronavirus Covid-19 Nederland stillegde en musea driemaal verplicht de deuren moesten sluiten voor publiek (15 maart t/m 1 juni, 5 t/m 19 november en vanaf 15 december). Van de derde sluiting is op het moment van schrijven het einde nog niet duidelijk.

De sluitingen van het museum en de effecten die het coronavirus op de bevolking heeft, zijn van grote invloed geweest op de ontwikkelingen die Museum De Voorde in 2020 heeft doorgemaakt, zowel in negatieve als in positieve zin.

Tussen de sluitingen door moest een museumbezoek voldoen aan het door de Museumvereniging opgestelde protocol voor veilig en verantwoord museumbezoek. Dit protocol werd telkens aangepast aan de door het kabinet afgekondigde, steeds veranderende maatregelen. Museum De Voorde volgde de protocollen en werkte deze uit in eigen richtlijnen en bezoekvoorwaarden. Publieksactiviteiten, museumlessen, bijeenkomsten en ontvangsten werden geannuleerd. Hierdoor daalden de eigen inkomsten en ontstond een fors tekort op de begroting. Dit tekort werd eind 2020 deels gedekt door huurcompensatie en coronasteun die het museum van de gemeente Zoetermeer ontving.

Verder werd besloten te wachten met het uitrollen van het project STOER waarvan de start aanvankelijk in september gepland stond. Hierdoor ontstond meer tijd voor het finetunen van de projectaanvragen die naar diverse fondsen zijn verstuurd. Mede hierdoor is de fondsenwerving voor het project STOER zeer succesvol gebleken. Met het project STOER wil het museum een maatschappelijke discussie aanjagen en het museum - en dus Zoetermeer - regionaal, maar ook landelijk op de kaart zetten.

Daarnaast ontstond in april, door het effect dat de eerste lockdown op de samenleving had, het idee voor de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'. De tentoonstelling werd een ode aan alle stoere helden in Zoetermeer en daarbuiten, die onbaatzuchtig klaarstonden voor mensen die een steuntje in de rug goed konden gebruiken.

De tentoonstelling werd op 20 september feestelijk geopend door toenmalig waarnemend burgemeester, Jan Pieter Lokker, die in een prachtige speech de waarde van cultuur benadrukte. Op maandag 21 september besteedde de NOS aandacht aan de tentoonstelling. Ook stond de tentoonstelling die week genoemd in het corona liveblog van de NOS. Een bijzondere prestatie. De tentoonstelling werd genomineerd voor de Kunst- en Cultuurprijs Zoetermeer 2020, waarvan de uitreiking op 15 december digitaal plaatsvond. Een deskundige jury onder leiding van wethouder Robin Paalvast riep theaterwandeling 'Oberon', tot winnaar uit. Op 30 mei 2021, de laatste dag van de tentoonstelling worden de kunstwerken door burgemeester Michel Bezuijen uitgereikt aan de helden als bedankje en hart onder de riem.

Ondanks dat de meeste publieksactiviteiten niet door konden gaan en we lange tijd geen bezoekers in het museum konden ontvangen, heeft het museumteam, door zich flexibel en creatief op te stellen, ook heel veel wél kunnen doen voor de stad. Het succes daarvan en het bereik dat dit buiten de muren van het museum, zowel online als fysiek heeft opgeleverd leest u in dit jaarverslag.

Het team van Museum De Voorde kijkt uit naar de opening van de tentoonstelling STOER deze zomer en kan niet wachten om de eerste bezoekers weer te verwelkomen.

Tot ziens in Museum De Voorde!

Sabine Huls
Directeur-bestuurder Museum De Voorde

April 2021

2. Bericht van de Raad van Toezicht

Het jaar 2020 had het jaar moeten worden waarin Museum De Voorde zichzelf kon presenteren als een museum dat de mensen en bedrijven van Zoetermeer verbindt, met hoge bezoekersaantallen die het bestaansrecht van De Voorde onderstrepen.

Corona betekende dat het museum drie keer heeft moeten sluiten, en dat de bezoekers ook bij opening wegbleven. De focus van het team verschoof naar wat wel nog mogelijk was binnen de beperkende maatregelen. STOER werd uitgesteld en met weinig tot geen middelen werden nieuwe tentoonstellingen georganiseerd, waarvan 'Stoere Helden tijdens Corona' zelfs het NOS journaal heeft gehaald.

De samenstelling van de Raad van Toezicht (RvT) is in 2020 gewijzigd. Gundy van Dijk heeft de portefeuille van Linda Mol overgenomen. Haar door jarenlange ervaring opgebouwde kennis van de museale sector is essentieel voor een goed toezicht. Johan Burger heeft na langdurige ziekte besloten zich terug te trekken uit de RvT en hiermee bestaat de raad weer uit vijf leden. De voorzittersrol is van Jeroen de Veth overgegaan op Bernadette Paulissen.

De Raad kwam in 2020 zes keer bij elkaar in reguliere vergaderingen. Daarnaast heeft er drie maal extra overleg plaatsgevonden met de directeur-bestuurder en de RvT met name ter bespreking van financiën en het contact met de gemeente. Ook is er een bijeenkomst geweest met de volledige RvT en wethouder Robin Paalvast. Coaching en advies sessies werden gedurende het jaar naar behoefte van de directeur-bestuurder ingepland.

In januari 2020 is er een voortgangsgesprek geweest met de voltallige RvT, waarbij met bestuurder is besproken dat er een aantal veranderingen op personeel en tentoonstellingen zou moeten worden doorgevoerd. In juni heeft een beoordelingsgesprek plaats gevonden met een afvaardiging van de RvT.

De RvT heeft in 2020 geen training gevolgd en bouwt voort op de jaarkalender en taakverdeling die in 2019 is vastgelegd.

2020 was een bijzonder jaar waarin veel gevraagd is van de flexibiliteit en het doorzettingsvermogen van het museumteam. De start van het jaar begon optimistisch,

maar al gauw bleek dat alle plannen moesten worden aangepast. De RvT heeft het museum zoveel mogelijk ondersteund in de noodzakelijke aanpassingen van activiteiten en programmering en bij het aanvragen van Corona steunmaatregelen.

Toch was 2020 geen verloren jaar. Er is door het museum buitengewoon goed werk geleverd op het gebied van fondsenwerving. Aan het eind van 2020 was 90% van de gelden voor STOER gedekt door culturele fondsen.

Net als in 2019 heeft het museum een verzoek tot extra subsidie van de gemeente aangevraagd. Ook in 2020 is dit niet ingewilligd en het jaar 2021 zal hierdoor, ook los van Corona, beperkingen kennen in de het aantrekken van een groot publiek.

Terugkijkend constateert de RvT dat er een duidelijke verbetering waarneembaar is in de uitvoering van de controlerende taak. Er is met de nieuwe boekhouder en het nieuwe systeem duidelijk vooruitgang geboekt op de rapportage, waarmee de financiële voortgang beter te bewaken is. Een grote vooruitgang is geboekt door kosten voor exploitatie en kosten voor tentoonstellingen duidelijk te scheiden. Ook is er een procedure overeengekomen voor de vrijgave van financiële middelen, waarmee tekorten kunnen worden voorkomen. Daarnaast worden jaarkalender en acties beter bewaakt.

Voor 2021 willen we deze verbetering vasthouden en meer inzetten op de adviserende rol van de RvT. Doordat de juistheid van de cijfers niet langer ter discussie staat, kan op grond van analyse en scenario's een meer inhoudelijke discussie ontstaan die bouwt aan een gezond museum in Zoetermeer. Hierin zal ook de samenwerking met andere culturele partners in de stad nadrukkelijk worden onderzocht.

Tot slot wil de RvT zijn waardering uitspreken over de enorme inzet en betrokkenheid van alle medewerkers en vrijwilligers bij museum De Voorde. Het zijn de mensen die van dit museum een succes gaan maken.

Wij zien uit naar een STOER jaar.

Raad van Toezicht
Museum De Voorde

3. Bezoekers en publieksactiviteiten

In totaal heeft het museum **7431** bezoekers fysiek weten te bereiken in 2020, waarvan **1494** museumkaarthouders.

Bezoekersaantallen verdeeld naar categorieën

ACTIVITEIT	AANTAL BEZOEKERS
Regulier	2.966
Publieksactiviteiten	1.289
Educatie	2.870
Zakelijk	306
Totaal	7431

Publieksactiviteiten

Voor 2020 stonden veel verschillende publieksactiviteiten voor diverse doelgroepen gepland. Helaas kon een groot aantal activiteiten niet doorgaan door de diverse coronamaatregelen die musea in het land opgelegd kregen.

Onderstaande tabel laat zien om welke activiteiten het ging en hoeveel bezoekers het museum hierdoor waarschijnlijk niet heeft kunnen verwelkomen.

- *Generatieswitch familiespeurtocht*
Met het 'Vriendenboekje' ontdekten bezoekers samen in de tentoonstelling 'Dit zijn wij!' wat er vroeger gebeurde en fantaseerden ze over de toekomst: Hoe stuur jij het liefste een bericht naar iemand en hoe zou dat zijn zonder internet? Kun jij niet stil blijven staan op muziek van Snelle of zwier je liever als een dancing Queen op ABBA?

- *Zomer in 't Hart*
Op woensdagmiddag 8 juli werd om 12 uur precies het Zomer in 't Hart terras van Museum De Voorde, Bibliotheek Zoetermeer en het Forum Café op het Stadshuisplein, feestelijk geopend door wethouder Robin Paalvast.

PUBLIEKSACTIVITEITEN	DATUM	VERWACHT BEREIK	WERKELIJK BEREIK	AFGELAST
Generatieswitch familiespeurtocht	Jan	100	160	–
Gluren bij de burens	9 feb	150	48	–
Blind date	14 feb	10	6	–
Voorde Kennismaking	27 feb	20	15	–
Tour de Cultour	20+23 mrt	150	–	150
Lezing Stine Jensen	17 april	100	–	100
Optreden blokfluit ensemble	19 april	40	–	40
Museumweek	21-26 april	300	–	300
Voorde Vrijheid	april-mei	300	–	300
Voordekids Bevrijdingsfestival	6 mei	100	–	100
Moederdag activiteit	10 mei	15	–	15
Optreden orkest collectief	23 mei	100	–	100
Opening '75 jaar Vrijheid – 75 jaar Humanitas'	4 juni	100	11	89
Community tegen Eenzaamheid	11 juni	50	–	50
Vaderdag activiteit	21 juni	15	–	15
Zomer in 't Hart activiteiten	juli-aug	549	828	–
Respijtdag mantelzorgers Palet Welzijn	11 aug	30	17	–
Voorde kennismaking Parijsstraat	Aug	30	26	–
Opening 'Stoere Helden tijdens Corona'	20 sept	35	50	–
Floravontuur businessborrel	23 sept	60	56	–
UIT-festival	26 sept	60	62	–
Voordekids Griezelmiddag	28 okt	10	20	–
Night at the Museum Thrillerfestival	30 okt	30	–	30
Opening 'Fris op tafel'	11 dec	50	13	–
Totaal		2354	1312	1289

3. Bezoekers en publieksactiviteiten

Gedurende de hele zomer werden er op het terras activiteiten georganiseerd voor kinderen, terwijl hun ouders van een hapje of drankje konden genieten in de zon.

- *Floravontuur Businessborrel*

Op 23 september bracht Floravontuur Businessclub een geslaagd bezoek aan het museum. Er werd kennisgemaakt met de op dat moment nieuwe tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'. Onder het genot van een hapje en drankje ging men met elkaar in gesprek en maakte kennis met het team van Museum De Voorde.

- *Hoe vrij ben jij? - test*

In het kader van het bevrijdingsjaar konden bezoekers van 4 juni t/m 4 november de 'Hoe vrij ben jij?-test' doen. Bezoekers gaven hun mening bij filmpjes over prikkelende stellingen. De stellingen hoorden bij de paviljoens in de tentoonstelling '... en wie ben jij?' over thema's, zoals wonen, politiek, klimaat en online veiligheid. De uitkomsten werden bij elkaar opgeteld en wisselden per dag. Veel deelnemers waren het eens met de stelling 'Stemmen zou verplicht moeten worden'. Er was onenigheid over de stelling 'Zolang het gezicht goed te zien is, moeten we vrij zijn om op identiteitsbewijzen te dragen wat we willen.'

- *Rondleidingen*

In 2020 hebben de rondleiders van het museum zeven rondleidingen kunnen geven: vijf algemene rondleidingen door de verschillende tentoonstellingen, een 'Weet je nog WEL!' rondleiding voor mensen met

dementie en hun begeleiders en twee rondleidingen aan gasten van 't Vonkje die extra ondersteuning krijgen van Stichting Piëzo. Door de sluitingen van het museum door corona heeft het museum dertien rondleidingen die stonden geboekt in de maanden maart t/m december moeten annuleren.

Zes gebouwen maakten in 2020 kans op de Gemma Smid Architectuurprijs of Publieksprijs 2020. De juryprijs was voor het ontwerp met de meest aansprekende architectonische kwaliteit, dat in de afgelopen twee jaar in Zoetermeer is gerealiseerd. Museum De Voorde was een van de genomineerde gebouwen. De prijzen werden uitgereikt door wethouder Robin Paalvast aan het slot van de Dag van de Architectuur op 12 september 2020. Architect Jos van Eldonk van Common Affairs gaf die dag een rondleiding in en rondom het museumgebouw.

- *Cursussen*

Op 27 en 30 januari werd in samenwerking met DigiTaalhuis de cursus 'Moeite met Taal' voor onze vrijwilligers georganiseerd. In deze cursus leerden deelnemers woorden te herkennen en te helpen om zich in ons 'talige' museum welkom te voelen. Door de coronamaatregelen kon de cursus 'Gastvrij museum' voor alle museummedewerkers en vrijwilligers helaas niet doorgaan.

- *Zakelijke ontvangsten*

Door de coronamaatregelen heeft het museum in 2020 maar enkele zakelijke ontvangsten kunnen faciliteren.

Opening Zomer in 't Hart terras op 8 juli

Floravontuur Businessborrel op 23 september

4. Tentoonstellingen en presentaties

In 2020 waren er zes tentoonstellingen in het museum te zien en twee klein opgezette presentaties: het 'Dit zijn wij! - Corona Canvas' en een slinger van ruim 130 schilderijtjes gemaakt door Zoetermeerse kinderen.

'DIT ZIJN WIJ!'

19 april 2019 t/m 31 augustus

De tentoonstelling 'Dit zijn wij!' ging over wat zes generaties met elkaar delen en wat hen onderscheidt. Zowel jong als oud reageerden daar goed op en gingen met elkaar in gesprek over de verschillende historische gebeurtenissen die in de tentoonstelling werden gepresenteerd. De interactieve opstelling, de herkenbare thema's, de foto's en voorwerpen: het was een feest der herkenning. Omdat het museumteam begin 2020 het idee had dat het museum qua promotie van de tentoonstelling nog een slag kon slaan, is de tentoonstelling in goed overleg met alle bruikleengevers verlengd tot eind augustus. Aanvankelijk zou de tentoonstelling tot april te bezoeken zijn.

Sommige onderdelen uit de tentoonstelling, zoals de discovloer, de telefooncel en de flippotafel, kregen een tweede leven in het Nationaal Videogame Museum.

'...EN WIE BEN JIJ?'

19 april 2019 tot heden

In de semipermanente tentoonstelling '...en wie ben jij?' worden bezoekers aan de hand van zeven thema's aan het denken gezet over wat maakt wie we zijn. Thema's zijn: religie, politieke voorkeur, man-vrouwverhouding, klimaat, veiligheid, wonen en werken.

Discovloer in de tentoonstelling 'Dit zijn wij!'

Tentoonstelling '...en wie ben jij?'

4. Tentoonstellingen en presentaties

'#HEERLIJKGENIETEN'

19 april 2019 t/m 15 maart

De pop-uptentoonstelling '#heerlijkgenieten' bestond uit een selectie foto's uit de gelijknamige serie voor Volkskrant Magazine gemaakt door, fotograaf des Vaderlands Jan Dirk van der Burg, geboren en getogen in Zoetermeer.

'DIT ZIJN WIJ! - CORONA CANVAS'

2 juni t/m 13 december

Op 2 juni kon Museum De Voorde na een rare tijd waarin iedereen noodgedwongen veel thuis zat de deuren weer openen voor publiek. Om de coronatijd in beeld te brengen, riep het museum Zoetermeers op om creatieve uitingen te delen op het 'Dit zijn wij - Corona Canvas'. Het resultaat was een muur vol creatieve en inspirerende uitingen: van schilderijen tot een puzzel, van recepten tot mondkapjes en van beschilderde elpees tot boekentassen. De wand werd een levendig onderdeel van het museum die bleef groeien.

75 JAAR VRIJHEID – 75 JAAR HUMANITAS

4 juni t/m 4 november

Museum De Voorde en Humanitas Zoetermeer grepen het bevrijdingsjaar aan om gezamenlijk de pop-uptentoonstelling '75 jaar Vrijheid – 75 jaar Humanitas' te maken. Humanitas werd in 1945 opgericht om mensen te helpen

Foto door Jan Dirk van der Burg voor Volkskrant Magazine

die er zelf even niet uitkomen. In die tijd was het uniek dat een organisatie mensen hielp ongeacht achtergrond en geloofsovertuiging. De tentoonstelling toonde voorwerpen, foto's, tijdschriften en documenten uit het archief van Humanitas Nederland en Zoetermeer. De spullen gaven een beeld van de veelzijdigheid van de projecten georganiseerd door de vrijwilligersorganisatie die Humanitas is. De opening van de tentoonstelling werd uitgesteld tot na de eerste tijdelijke sluiting. Op 4 juni opende wethouder Jakobien Groeneveld de tentoonstelling in klein gezelschap.

V.l.n.r.: educatiemedewerker Laura Hurkkens, conservator Marjonne Kube, directeur-bestuurder Sabine Huls en communicatiemedewerker Pieter-Jan Oddens voor het 'Dit zijn wij! – Corona Canvas'

V.l.n.r.: wethouder Jakobien Groeneveld, voorzitter Humanitas Marian van Kempen, directeur-bestuurder Sabine Huls en directeur Humanitas Nederland Angelique van Dam tijdens de opening van de tentoonstelling '75 jaar Vrijheid – 75 jaar Humanitas'

4. Tentoonstellingen en presentaties

Te gast waren: Angeliqve van Dam, directeur Humanitas Nederland, Marian van Kempen, voorzitter Humanitas Zoetermeer en initiatiefnemer Irene Grunneweg, vrijwilliger bij Humanitas. Fotograaf Ron Jetten legde het moment vast voor persuitingen. Door de tweede sluiting was de tentoonstelling t/m 4 november te bezichtigen i.p.v. t/m 29 november zoals aanvankelijk de bedoeling was.

'VLUCHTEN NAAR VREDE'

19 september t/m 4 november

In het kader van de Vredesweek was Museum De Voorde net als Bibliotheek Zoetermeer en het Stadstheater een locatie voor de tentoonstelling 'Vluchten naar Vrede': indringende verhalen en foto's van mensen die naar Nederland zijn gekomen om in vrede te leven. Vanwege

de raakvlakken in thematiek, besloot het museum om de tentoonstelling ook na de Vredesweek te laten hangen t/m het einde van de pop-up tentoonstelling '75 jaar Vrijheid – 75 jaar Humanitas'.

'STOERE HELDEN TIJDENS CORONA'

20 september t/m 30 mei 2021

Niet lang na de eerste sluiting ontstond het idee om Zoetermeesters die in coronatijd onbaatzuchtig iets voor anderen deden in het zonnetje te zetten in de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'.

Middels een wervingscampagne werd aan Zoetermeesters gevraagd welke stoere held volgens hen een kunstwerk verdiende. De nominatieactie startte op 1 juni en liep door tot 8 juli. Er werden twaalf stoere

Toenmalig waarnemend burgemeester Jan-Pieter Lokker en directeur-bestuurder Sabine Huls tijdens de opening van de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'

Tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'

Kunstwerk zonder titel door Petra Wienk voor stoere held Johnny Daflaar, longarts in Het Langeland Ziekenhuis

helden gekoppeld aan twaalf Zoetermeerse kunstenaars die via de kunstenaarsinitiatieven Terra Arts Projects en Ateliers Baztille werden benaderd. Iedere kunstenaar ging met de toegewezen held in gesprek en maakte speciaal voor de held een kunstwerk.

Binnen acht dagen na het indienen van twee fondsaanvragen voor bijdragen aan het project kreeg het museum van Fonds 1818 en Cultuurfonds Zoetermeer in totaal € 19.000,- toegekend voor de ontwikkeling van de tentoonstelling en het kunnen uitreiken van een honorarium aan de deelnemende kunstenaars. Fotograaf des Vaderlands, Jan Dirk van der Burg, maakte portretfoto's van de helden in hun leefomgeving.

Johnny Daflaar, longarts in Het Langeland Ziekenhuis door Jan Dirk van der Burg voor de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'

SLINGER VAN SCHILDERIJTJES

8 oktober t/m 14 december

In het kader van 'Zoetermeer is thuis' organiseerde CKC & Partners tijdens de zomervakantie kunstworkshops in de wijken. Ook op het zomerterras van Museum De Voorde werden kunstworkshops georganiseerd. 133 Kinderen maakten in de Art-Labs kunstwerken over wat hen blij maakte: één voor thuis en één om tentoon te stellen in het museum. De kunstwerken hingen aan slingers kriskras over het Museumplein en vormden een vrolijk geheel.

4. Tentoonstellingen en presentaties

'FRIS OP TAFEL'

11 december t/m 30 mei 2021

Op 11 december werd in klein comité en in aanwezigheid van verzamelaar Trudi Pettinga en haar familie de pop-up tentoonstelling 'Fris op tafel' geopend. De tentoonstelling gaf een overzicht van de variëteit in Fris aardewerk. Op menig lijstje voor de uitzet stond in de jaren 50 Fris bovenaan. Zo ook bij de Zoetermeerse mevrouw Pettinga die Fris aardewerk verzamelt sinds haar verloving in 1957 tot op de dag van vandaag. Haar kleurrijke verzameling stond centraal in de tentoonstelling. Met haar verlovings-servies, Symfonie in parelgrijs, werd rond de feestdagen een feestelijke kersttafel gedekt. Hieraan werd een online 'Kersttafelactie' gekoppeld. Op 31 december werd de winnaar van de meest feestelijke kersttafel bekend gemaakt. In de speciale Fris4kids-hoek konden kinderen allerlei opdrachten doen. In de tentoonstelling konden

Winnaar kersttafelactie (op 1,5 meter afstand)

bezoekers het rampenjaar 2020 ludiek afsluiten door de dingen die ze wilden vergeten op een beschadigd bordje te schrijven en dat stuk te gooien om 2021 fris te beginnen. Helaas is dit door de lockdown alleen nog door het museumteam gedaan (waarvan op social media verslag is uitgebracht).

Tentoonstelling 'Fris op tafel'

5. Educatie

In 2020 is al het educatieve aanbod van Museum De Voorde gebaseerd op de kernwaarden: onderzoeken, inleven, begrijpen, uitdagen, stimuleren en duiden. De lessen sluiten aan op de belevingswereld van de leerlingen. In dit kader heeft Museum De Voorde zich dit jaar naast het 'reguliere' aanbod op maatwerk gefocust, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van een leerlijn op maat voor SO-school De Musketier.

De tentoonstellingen van Museum De Voorde sluiten goed aan bij de leerdoelen in het primair en voortgezet onderwijs. Bovendien is de missie van het museum – ervaren wie we zijn en waarom we de keuzes maken die we maken – bij uitstek geschikt voor opgroeiende kinderen en jongeren.

Door de coronacrisis zijn gedurende het gehele jaar schoolbezoeken **geannuleerd**. In totaal gaat het om **1.773 leerlingen** en **283 leerkrachten/begeleiders**.

Om toch bij te kunnen dragen aan cultuureducatie in het basisonderwijs heeft het museum veel moeten improviseren en bijvoorbeeld veel lessen op school gegeven, zodat scholen niet hoefden te reizen voor een museumles. Daarnaast zijn in de periode vanaf 11 mei tot 18 juli 2020 lespakketten aangeboden als alternatief voor museumlessen.

Museum De Voorde heeft in totaal **2.759 leerlingen** en **212 leerkrachten/begeleiders wel bereikt**. De leerlingen hebben deelgenomen aan:

- programma's voor po in het kader van CmK, Kunstmenu of tentoonstellingen
- programma's voor vo in de tentoonstellingen
- programma's op maat
- lespakketten
- overige activiteiten: workshops en kinderfeestjes

PRIMAIR ONDERWIJS

Cultuureducatie met Kwaliteit

In 2020 was Museum De Voorde partner in het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. Hiervoor is de doorgaande Leerlijn Erfgoed met zeven bijhorende lesprogramma's ontwikkeld. De lessen in de leerlijn

Verjaardagsfeestje

werden continu ge-update en bovendien regelmatig op maat gemaakt, passend bij verschillende onderwijsvisies, curricula, projecten en leeftijden.

Kunstmenu

Gedurende het hele jaar verzorgde Museum De Voorde lesprogramma's voor het Zoetermeerse Kunstmenu. In het voorjaar werden twee lesprogramma's aangeboden: 'Hoe zit 't?' (in de klas) en 'Zuidwaarts... Mars!' (in het museum). In het najaar werd het lesprogramma #heldendaden aangeboden (in de klas).

Brede School

In het najaar werkte Museum De Voorde mee aan de Brede School activiteiten van de VVE-scholen van OPOZ. Het museum bood één lessenserie aan, getiteld 'Stoer ben je selfie!'

Museumles 'Stoer ben je Selfie!'

5. Educatie

Escaperoom in de tentoonstelling '...en wie ben jij?'

Lessen bij tentoonstellingen

Museum De Voorde bood in 2020 vier lesprogramma's aan bij de tentoonstellingen. In de tentoonstelling 'Dit zijn wij!' werden de lesprogramma's 'Kunst met Kleuters' en 'Dit zijn wij!' aangeboden. Bij de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona' werden de lesprogramma's 'Kunst Verkenners' en 'Stoere Helden' aangeboden.

Lespakketten

Vanwege de coronacrisis heeft Museum De Voorde in de periode 18 maart t/m 17 juli geen lesprogramma's kunnen uitvoeren. Als alternatief heeft het museum lespakketten ontwikkeld voor het basisonderwijs. Deze lespakketten zijn aangeboden vanaf de heropening van de basisscholen (11 mei). De lespakketten werden naar de scholen gebracht en na gebruik weer opgehaald.

Er zijn lespakketten ontwikkeld voor alle leeftijdsgroepen:

- groep 1/2: 'Harry Houtworm woont in het museum'
- groep 3: 'Bij Oma Thuis'
- groep 4/5: 'Hoe zit 't?'
- groep 6: 'Zoetermeer in WOII'
- groep 7/8: 'WOII – Oorlog in Zoetermeer'

Programma's op maat

In 2020 heeft Museum De Voorde meerdere projecten en lesprogramma's op maat uitgevoerd:

- *Museumlessen De Musketier*

In samenwerking met Leo Kanner-school De Musketier is in voorjaar een pilot uitgevoerd voor museumlessen op maat voor deze doelgroep. Voor elke groep vonden twee lessen plaats: Eén op school, waarbij de leerlingen kennis maakten met de museumdocent en hoorden wat zij konden verwachten in het museum. En één speciaal voor hen ontwikkelde prikkelarme les in het museum. De laatste lessen konden helaas niet doorgaan vanwege de coronacrisis. In 2021 zullen de lessen opnieuw plaatsvinden.

- *Dierenspeurtocht in de IJstijd*

Voor Kindcentrum De Entree werd in het kader van de Kinderboekenweek (met als thema 'En toen...?') een les op maat ontwikkeld over de IJstijd. In de les lazen de leerlingen samen met de museumdocent een prentenboek over de IJstijd, en bekeken zij het mammoetbot uit de collectie van Museum De Voorde.

- *Taalklassen De Meerpaal*

Tijdens de Kinderboekenweek namen de taalklassen van IKC De Meerpaal deel aan een aangepaste versie van de les Een dagje op Kasteel Palenstein.

- *Museuminspectie*

Leerlingen van SBO De Horizon bezochten Museum De Voorde in het kader van hun projectweek. Tijdens deze projectweek maakten zij zelf een tentoonstelling op school. In Museum De Voorde kwamen zij inspiratie opdoen en een 'museum inspectie' uitvoeren: ze werden hierbij uitgedaagd om zelf dingen te bedenken die in de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona' verbeterd zouden kunnen worden.

Museuminspectie door leerlingen van SBO De Horizon

5. Educatie

Leerkrachten

Op 19 februari 2020 was Museum De Voorde mede-organisator van de inspiratiemiddag voor leerkrachten in het primair onderwijs. Het museum was tevens gastlocatie voor de middag. Daarnaast vonden er regelmatig

Deelname lesprogramma's primair onderwijs Voorde Kids activiteit Aantallen exclusief begeleiders en leerkrachten

GROEP LESPROGRAMMA	AANTAL	GEANNULEERD DOOR CORONA
1-2 Harry Houtworm woont in het museum *	74	162
1-2 Kunst met Kleuters	38	304
1-3 Kunst Verkenners	0	143
3 Bij Oma Thuis – CmK	99	23
4 De Schatkamer – CmK	26	85
5 Een dagje op Kasteel Palenstein *	133	53
5 #heldendaden – Kunstmenu	295	0
5 Hoe zit 't? – Kunstmenu	81	117
5 Zuidwaarts... Mars! – Kunstmenu	129	109
6 Leven in Zoetermeer in WOII *	54	296
7 Naar de Stad *	66	114
6-8 Stoere Helden	0	102
6-8 Stoer ben je selfie! – Brede School (incl. introductielessen)	190	32
7-8 Dit zijn wij!	0	54
8 WOII: Oorlog in Zoetermeer *	64	121
1-8 Lespakketten	1147	0
1-8 Programma's op maat Leerkrachten en begeleiders	220 197	48 235

* Cultuureducatie met Kwaliteit

'Hamerhaai', 2019 door Vincent Mock in de tentoonstelling 'Dit zijn wij!'

overleggen plaats met leerkrachten en icc-ers in verband met voorbereidingen en aanpassingen van lessen en projecten op maat.

In november 2020 zouden tevens de Experttraining Erfgoed en een gastonderdeel van de icc-cursus plaatsvinden in Museum De Voorde. Vanwege de sluiting van het museum zijn deze verplaatst naar voorjaar 2021.

VOORTGEZET ONDERWIJS

De Grote Kunst in Context Challenge

Begin 2020 werd in de tentoonstelling 'Dit zijn wij!' een lesprogramma over beeldende kunst en populair design aangeboden voor het voortgezet onderwijs. Leerlingen dachten na over de invloed van context op kunstzinnige uitingen, en 'matchten' kunst met populair design.

Zelfstandige bezoeken

In het kader van oriëntatie op de culturele omgeving bezochten kleine groepjes leerlingen van het Alfrink College Museum De Voorde in februari 2020. De leerlingen bekeken het museum en interviewden de conservator en medewerker educatie.

MAS-stage

Leerling van het ONC, Fleur Hueting, liep in februari 2020 enkele dagen mee in het museum in het kader van haar Maatschappelijke Stage. Zij werkte mee als hulpsuppoost tijdens activiteiten, onder andere bij het evenement 'Gluren bij de Buren'.

Vanwege de coronacrisis hebben er vanaf maart 2020 helaas geen lesprogramma's of andere activiteiten voor het voortgezet onderwijs plaatsgevonden.

VOLWASSENEDUCATIE

Taalcultuur-lessen

In samenwerking met het DigiTaalhuis heeft Museum De Voorde een programma voor museumbezoeken voor NT2 groepen ontwikkeld. De eerste lessen zouden plaatsvinden in december, maar zijn vanwege de coronamaatregelen doorgeschoven naar 2021.

5. Educatie

OVERIGE ACTIVITEITEN

Buitenschoolse opvang

Begin 2020 bezochten twee buitenschoolse opvang groepen het museum. Beide kwamen voor een de tentoonstelling 'Dit zijn wij!'

Voorde Kids activiteiten

In de voorjaarsvakantie en de kerstvakantie organiseerde Museum De Voorde kunstworkshops voor kinderen. De workshop in de kerstvakantie, getiteld 'Superselfie', focuste op het maken van een kunstzinnige selfie – niet van je uiterlijk, maar van je innerlijk. De workshop in de voorjaarsvakantie, getiteld 'Flowerpower', focuste op het gezamenlijk maken van een fleurig bloemenkunstwerk. In de kerst- en voorjaarsvakantie kon tevens de Generatie-switch familiespeurtocht worden gedaan.

Op woensdag 28 oktober organiseerde Museum De Voorde in samenwerking met Bibliotheek Zoetermeer een Griezelmiddag voor kinderen. Tijdens deze middag werd een spannend boek voorgelezen. Vervolgens namen de kinderen deel aan twee workshops: 'Maak je eigen griezelslijm' en 'Ontwerp een monster-mondmasker'.

Tenslotte bood het museum in de tentoonstellingen 'Dit zijn wij!', 'Stoere Helden tijdens Corona' en '...en wie ben jij?' een programma voor kinderfeestjes aan.

Kinderroute en Kinderroute Junior 'Dit zijn wij!'

De kinderroute door de tentoonstelling 'Dit zijn wij!' - voor individuele kinderbezoeken - werd voor de opening van het nieuwe museum in 2019 ontwikkeld en werd

Voorde Kids activiteit

enthousiast ontvangen. In 2020 is hier nog een variant voor jonge kinderen (5 t/m 8 jaar) aan toegevoegd: de kinderroute junior.

'Stoere Helden' familieroute en bingo

Voor de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona' zijn een familieroute en bingo ontwikkeld. De familieroute leidde bezoekers met kinderen door de tentoonstelling aan de hand van verrassende vragen over de kunst. Voor de bingo moet het museum worden afgespeurd: Lukt het om de woorden en afbeeldingen in de tentoonstelling terug te vinden?

Gastworkshops Artlabs

In juli 2020 heeft Museum De Voorde drie gastworkshops gegeven voor de Artlabs van CKC & Partners, in de wijken Meerzicht, Oosterheem en Seghwaert. De workshops vonden buiten plaats. Er kon lekker geknoeid worden tijdens het maken van een eigen *salt painting*.

Griezelmiddag voor kinderen i.s.m. Bibliotheek Zoetermeer

Mondkajes versieren die daarna opgehangen werden op de rode wand.

6. Collectie

COLLECTIE

Museum De Voorde beheert een unieke Collectie Populair Design. De voorwerpen, met een focus op de periode van de jaren 50 tot nu, staan symbool voor de ontwikkelingen in Nederland. Daarnaast beheert het museum een collectie met voorwerpen die de geschiedenis van Zoetermeer vertegenwoordigen. Deze collectie wordt vooral gebruikt voor educatieve doeleinden en wordt ingezet als context om het grotere verhaal van Nederland – en Zoetermeer in het bijzonder – te vertellen.

COLLECTIEVORMING

In 2020 heeft het museum 20 nieuwe aanwinsten aan de collectie toe kunnen voegen, met als meest bijzondere schenking de collectie Dinky Toys auto's uit de jaren 50 en 60 van Zoetermeerder Jan van Es.

Nieuwe aanwinst Dinky Toys

REGISTRATIE VAN DE COLLECTIE

De nieuwe aanwinsten zijn door een vrijwilliger collectie-registratie beschreven en geregistreerd in het museum registratieprogramma Adlib.

'Kan 66', een ontwerp van Koen de Winter uit 1977 voor Mepal

BRUIKLENEN

Het museum heeft 465 langdurige bruiklenen in beheer. Voor alle genoemde tentoonstellingen heeft het museum gebruik gemaakt van tijdelijke bruiklenen, zoals de objecten voor het 'Dit zijn wij! - Corona Canvas', archiefstukken van Humanitas, foto's van vluchtelingen voor 'Vluchten naar Vrede', de kunstwerken van de stoere helden, schilderijtjes van het CKC & Partners en het Fris aardwerk van mevrouw Pettinga.

DEPOT

Een vrijwilliger collectiebeheer heeft in het externe depot 'De Stal', vierde stationsstraat 481 in Zoetermeer, opgeruimd en nieuwe stellingen geplaatst. Daarbij zijn veel objecten herplaatst en is de standplaatsregistratie opgeschoond.

7. Marketing en communicatie

De marketing en communicatie van het museum stond in het teken van de promotie van de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'. De reguliere promotie van het museum, tentoonstellingen en activiteiten werd een aantal keer onderbroken en aangepast aan de omstandigheden. Zo werd er meer tijd geïnvesteerd in het schrijven van plannen en het maken van content voor voornamelijk online promotie.

Vanaf de Digitale Museumweek in april startte de medewerker marketing en communicatie met het maken van videocontent waarin collectiestukken in de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona' werden uitgelicht. Later kwamen er ook 'achter de schermen-vlogs' door medewerkers bij en video's van interviews met de helden in de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'.

Daarnaast is er tijd geïnvesteerd in het uitwerken van een live-showconcept en een presentatieplan voor het project STOER.

HET JAAR 2020 IN VOGELVLUCHT

Januari

Door een personeelwisseling op het gebied van marketing en communicatie was er in het begin van het jaar minder aandacht voor marketing en communicatie dan wenselijk. In die periode werd een nieuwe marketing-medewerker gezocht en ingewerkt en nam commercieel marketingbedrijf 'Altijd Bekend' tijdelijk de taken over.

Februari

Begin februari werd gestart met het ontwikkelen van een live-format serie genaamd de '#ZO Live Show'. Een maandelijkse talkshow van- en door Zoetermeeders in Museum De Voorde als inclusief clubhuis. Samen met presentatrice en conceptontwikkelaar Jojanneke van den Bosch is in teamverband een concept ontwikkeld. Door de hoge opstartkosten en het niet aan kunnen nemen van een medewerker publiekactiviteiten door de coronacrisis, is het format van de '#ZO Live Show' tijdelijk geparkeerd. Het concept ligt in verschillende versies (van light tot heavy) klaar om gebruikt te worden.

Museum De Voorde zoekt samenwerking met ondernemers

Het jonge, creatieve team van Museum De Voorde zoekt samenwerking met het bedrijfsleven. Plaats van Diderik Smarling, communicatie 923. Museumdirecteur Sabine Huls en Laura Huisman (educatie) denken graag mee over een passende invulling.

Volop mogelijkheden voor bedrijfsleven!

Museum De Voorde is een nieuw museum in Zoetermeer. Ook het concept is nieuw: niet de collectie, maar de missie om mensen te verbinden staat centraal. "De collectie, tentoonstellingen en publieksactiviteiten zijn middelen voor Museum De Voorde om een gezamenlijk doel te bereiken", vertelt directeur Sabine Huls. "We zijn een moderne culturele onderneming en zien veel mogelijkheden om samen te werken met maatschappelijk geëngageerde ondernemers."

Artikel Into Business maart

Maart

Van februari t/m maart werd elke donderdag een betaalde 'postzegeladvertentie' en een 'mini editorial' van een kwartpagina in het Streekblad Zoetermeer gepubliceerd. Hiermee werden de lopende tentoonstelling 'Dit Zijn Wij!' en aanverwante activiteiten gepromoot. Betaalde advertenties zijn geplaatst in het cultuurkatern van 'Delft op zondag' en een halve pagina advertentie in de Activiteitenkrant Zuid-Holland (gericht op dagjesmensen). Daarnaast is de businesskant van Museum De Voorde gepromoot door meer aandacht te geven aan ons groeiende businessnetwerk op LinkedIn en een in-depth interview omtrent samenwerking met sociaal geëngageerde ondernemers in het magazine 'Into Business Zoetermeer' voor ondernemers.

7. Marketing en communicatie

Afbeelding voor 'Raad het voorwerp-actie' op Instagram

April

Vanaf maart t/m eind april is er op de social media kanalen een 'raad het plaatje' win-actie gehouden met afbeeldingen uit de Collectie Populair Design. Drie keer per week konden deelnemers een vrijkaartje winnen. Deze actie was vooral succesvol bij trouwe volgers op Facebook.

Daarnaast heeft het museum de mensen achter de schermen een gezicht willen geven en hebben de medewerkers korte video's en vlogs opgenomen over dingen die speelden. Sinds april wordt de maandelijks nieuwsbrief weer uitgestuurd met een goed attentie resultaat.

In de week van 20 t/m 26 april deed Museum De Voorde mee aan de Digitale Nationale Museumweek die online bij te wonen was. Museum De Voorde presenteerde filmpjes met als thema 'Het object en de maatschappelijke impact'. Onze conservator nam deelnemers mee op korte rondleidingen door het museum langs voorwerpen die impact hadden of hebben op ons dagelijks leven. Iedere filmpje sloot af met een 'Vraag van de dag'.

Mei

Om gedurende coronatijd de aandacht vast te houden en het gat door het uitgestelde project STOER te overbruggen is een aantal nieuwe acties en kort lopende tentoon-

stellingen bedacht. Deze nieuwe ideeën hadden een korte aanlooptijd en vroegen extra aandacht op het gebied van marketing en communicatie.

Ook ontstond een ZPZ-actie voor getroffen kleine zelfstandig ondernemers. ZPZ-ers konden gratis gebruik maken van de vergaderfaciliteiten in het museum. Verder 'opende' het 'Dit zijn wij! - Corona Canvas' voor creatieve uitingen van Zoetermeerders tijdens corona. Er werd maximaal ingezet op het ophalen van zoveel mogelijk nominaties van helden voor de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'.

Juni - juli

In deze periode werd het Zomer in 't Hart terras, met programmering i.s.m. Bibliotheek Zoetermeer, Forum Café, CKC & Partners en Cultuurfonds Zoetermeer volop gepromoot. Het zomerterras fungeerde als gezellige verblijfplek voor kinderen, waardoor tijdens de zomermaanden 'culturele reuring' op het Stadhuisplein ontstond, met voor de eerste editie een groot aantal jeugdige deelnemers tot gevolg.

Augustus - september

Voor de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona' is in de maanden augustus en september een promotiecampagne opgezet om de spanningsboog naar de nieuwe tentoonstelling op te bouwen. Omdat de tentoonstelling snel bedacht en opgezet is (en er weinig marketingbudget beschikbaar was) werd veelvuldig gebruik gemaakt van free publicity (via kranten en social media) en het zelf genereren van content (making-off videomateriaal en

Jan Dirk van der Burg in actie voor de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'

7. Marketing en communicatie

stills van de heldenportretten door Fotograaf des Vaderlands, Jan Dirk van den Burg). In samenwerking met verschillende media-partners en journalisten kon het museum tweemaal een spread-artikel met heldenportretten in het Algemeen Dagblad plaatsen en kreeg het via een reportage van Omroep West aandacht in het NOS Journaal en het NOS corona liveblog.

Oktober - december

Na de succesvolle opening van de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona' op 20 september zijn via social media de deelnemende kunstenaars één voor één uitgelicht. Tijdens de sluiting van het museum van 5 t/m 19 november werden de Stoere Helden video interviews uit de tentoonstelling op Facebook gedeeld, zodat geïnteresseerden de tentoonstelling online konden bezoeken.

WEBSITE

In samenwerking met het INTK – digitale strategieën voor culturele organisaties, werd sinds april gewerkt aan het beter vindbaar maken van de website via Google. Er liepen vijf thematische online campagnes die gebruik maakten van specifieke zoekwoorden zodat potentiële klanten sneller bij Museum De Voorde uitkomen. Deze zoekwoorden zijn logischerwijs gekoppeld aan acties van het museum en worden daarom per kwartaal bijgesteld. In april was er een flinke dip in het aantal bezoeken waarneembaar, omdat het museum door de coronamaatregelen gesloten was en INTK de promotie tijdelijk heeft stilgelegd. Vanaf 1 juni werd het verplicht om online tickets te reserveren en heeft INTK de campagnes hervat. Deze verplichting verklaart het hoge aantal bezoekers in de maand juni, namelijk **3.988** ten opzichte van de in totaal **17.100 websitebezoeken** in 2020. In 2020 heeft er een totale **stijging van 30%** in websitebezoeken plaatsgevonden ten opzichte van 2019.

SOCIALE MEDIA

Facebook

In het afgelopen jaar is zonder betaalde promotie een groter bereik en meer volgers gegenereerd. Er zijn verschillende acties en reeksen bedacht die met veelal zelfgemaakte content tot een hoger interactie-

Stoere held Kees Vermeulen, troubadour, door Jan Dirk van der Burg

niveau leiden. Een hoogtepunt werd bereikt tijdens de promotiecampagne voor de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona' waarbij het museum op Facebook ca. **2.500 bezoekers per dag** genereerde. Eind 2020 hebben **1.029 mensen onze pagina 'leuk'** gevonden en hebben **556 mensen ingecheckt**.

LinkedIn

Sinds begin 2020 wordt ook LinkedIn als communicatiekanaal ingezet. Door een uitgesproken behoefte om zelf inkomsten te genereren met zaalverhuur en aansluiting te zoeken bij bestaande zakelijke netwerken is meer aandacht besteed aan het plaatsen van geschikte content op LinkedIn. Het resultaat is dat Museum De Voorde steeds meer bekendheid geniet in het zakelijke netwerk en dat het bereik, interactie en volgers op LinkedIn gestegen is.

7. Marketing en communicatie

Instagram

Op Instagram probeert het museum met name de jeugdige geïnteresseerden te bereiken. Door het plaatsen van beeldreeksen in de vorm van 'Raad het voorwerp-acties' en promotieacties rondom de 'Stoere Helden portretten' is het bereik, de interactie en het aantal volgers van het kanaal verder gestegen. Het blijkt echter wel een specialistische taak gezien de hype-gevoeligheid van Instagram.

Twitter

Het aantal volgers op Twitter laat een lichte stijging zien ten opzichte van 2019.

Volgers op sociale media december 2020

Sociale media	Volgers	
	31-12-2019	31-12-2020
LinkedIn	89	153
Facebook	951	1023
Instagram	398	541
Twitter	1215	1252
Totaal	1438	1717

MAINSTREAM MEDIA

Het afgelopen jaar is er veelvuldig samengewerkt met een hecht netwerk van journalisten en mediapartners. Door het frequent versturen van nieuwsbrieven naar **495 geabonneerden**, persberichten en het houden van korte lijntjes zijn er ca. **40 gepubliceerde artikelen** verschenen ter promotie van tentoonstellingen en activiteiten met Museum De Voorde als duidelijke afzender.

Op 22 februari vertelde conservator Marjonne Kube voor NPO Radio 5 tegen Gerja Wolf over de Thunderbirds-collectorsitems die op dat moment te bewonderen waren in de tentoonstelling 'Dit zijn wij!'.

Op 24 juni verscheen in het Algemeen Dagblad een paginagroot artikel over de pop-uptentoonstelling '75 jaar Vrijheid - 75 jaar Humanitas'. Onze conservator deed tevens een oproep tot samenwerking voor toekomstige pop-uptentoonstellingen.

Nieuwe aanwinst collectie Thunderbirds

Voor de promotie van het gehele 'Stoere Helden tijdens Corona' project (introductie, nominatie, tentoonstelling) zijn meerdere persberichten geschreven en verstuurd naar het persnetwerk. Dit heeft verschillende artikelen in lokale kranten opgeleverd. Drie dubbel-pagina artikelen in het Algemeen Dagblad op 28 augustus en 19 september hadden deels de primeur om een drietal heldenportretten

▲ Marjonne Kube van Dijk, conservator van museum De Voorde. © Nico Schouten

Humanitas is 75 jaar naastenliefde: Veel mensen geholpen en mooie tv-avonden met Willem Ruis

7. Marketing en communicatie

Filmopname voor Omroep West tijdens de opening van de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'

uit te lichten. Op 20 september verscheen een spread in het Algemeen Dagblad over de opening van de tentoonstelling. Hiermee introduceerden de kranten het project bij een groot publiek. Bereik per editie: **19.200 mensen woonachtig in de regio** (krant + online).

Op de dag van de opening van de tentoonstelling is geregeld dat Omroep West met 'Stoere Held' Anita van der Voort een reportage opnam. Deze reportage kreeg een groot 'human interest' gehalte en liet de persoon achter de held zien. Volgens Omroep West krijgen hun video-items gemiddeld **100.000 views per dag**. Het Omroep West item werd een dag later door de NOS opgepikt met beelden van de opening. Naar dit journaal keek een nationaal publiek met een gemiddeld **kijkcijfer van 400.000**.

Op 21 november was conservator, Marjonne Kube, op Radio ZFM te horen in het programma van Mieke Loef waarin zij vertelde over de nominatie van de Kunst- en Cultuurprijs en verscheen zij diezelfde dag live in het programma 'Uit079' van Ward Meijroos. Hierin vertelde zij over de tweede heropening na verplichte sluiting en de activiteiten die het museum organiseerde in het kader van de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'.

PUBLIEKSONDERZOEK

Sinds de eerste heropening van het museum in juni wordt een nieuwe bezoekersenquête uitgedeeld. Deze enquête geeft meer inzicht in de karakteristieken van de bezoekers en wat ze van de tentoonstellingen vinden, mits voldoende uitgedeeld en ingevuld.

Wat opvalt is dat de meeste bezoekers de hoofdtentoonstellingen op de begane grond 'Dit Zijn Wij' en 'Stoere Helden tijdens Corona' goed beoordelen en de vaste opstelling op de eerste verdieping '... en wie ben jij?' als minst interessant beoordelen. Verder hebben de meeste bezoekers hun informatie van de website van het museum of uit een krant en is een groot aantal mensen 'toevallig langsgelopen' en uit 'nieuwsgierigheid' naar binnengelopen.

De opgegeven postcodes geven aan dat de meeste bezoekers uit Zoetermeer en omgeving komen. Over de leeftijdscategorieën van de bezoekers kan niet veel gezegd worden omdat een enquête over het algemeen door personen van 35 jaar of ouder worden ingevuld. Over het algemeen zijn bezoekers zeer positief over hun bezoek aan Museum De Voorde, mede dankzij de vriendelijke ontvangst aan de balie.

DOELGROEPEN

In Zoetermeer is de doelgroep voor cultuur divers en wijkt veelal af van de 'usual suspect': de cultuurminnende doelgroepen die regelmatig culturele activiteiten ontplooiën en veelal in de steden wonen. In Zoetermeer is het een uitdaging om potentiële doelgroepen in aanraking met cultuur te laten komen en cultuur ook letterlijk naar hun omgeving en leefwereld te brengen.

Museum De Voorde richt zich in het aanbod met name op actieve gezinshouders, hun grootouders en het onderwijs. Secundaire doelgroepen zijn 65-plussers die veel van hun tijd aan culturele activiteiten besteden en vaak een Museumkaart hebben.

8. Samenwerkingspartners, fondsen en sponsoren

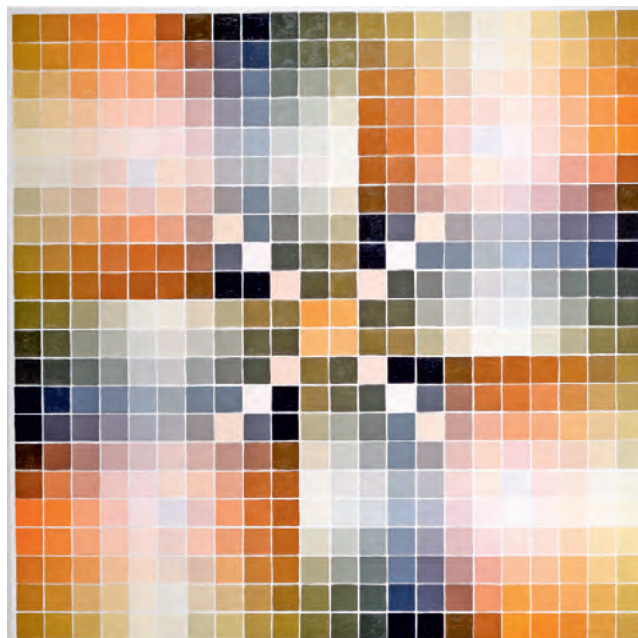
Museum De Voorde ontwikkelt tentoonstellingen en publieksactiviteiten – uiteraard binnen de eigen missie en visie – vanuit de belangen van de stad. Dit doet het museum niet alleen. In 2020 zijn samenwerkingsverbanden aangegaan met verschillende partners binnen en buiten de stad.

BIBLIOTHEEK ZOETERMEER

Na een aantal gesprekken over de bedrijfsvoering van het museum met de manager van Bibliotheek Zoetermeer werden afspraken gemaakt over ondersteuning op het gebied van de financiële administratie van het museum door medewerkers van de bibliotheek. Na een korte inwerkperiode door de office manager, die tot dat moment de financiële administratie verzorgde, konden twee medewerkers op detachingsniveau vanaf juni worden ingezet. De samenwerking wordt in 2021 uitgebreid met presentaties over het project STOER in de verschillende locatie van de bibliotheek. Daarnaast zal de bibliotheek een deel van hun programmering in het museum uitvoeren en wordt er gekeken naar nieuwe gezamenlijke programmering rondom het project STOER. Voor het derde kwartaal van 2021 is afgesproken dat museum en de bibliotheek een pilot uitvoeren waarbij Premium leden van de bibliotheek gratis entree tot het museum ontvangen en boeken die gaan over de thematiek in de tentoonstellingen, in het museum kunnen lenen.

TERRA ARTS PROJECTS EN ATELIERS BAZILLE

Met de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona' wilde het museum Zoetermeersers die tijdens coronatijd iets voor een ander deden in het zonnetje zetten. Het museum koppelde de helden aan Zoetermeerse kunstenaars, betrokken bij kunstenaarsinitiatieven Terra Arts Project of Atelier Bazille. De kunstenaars maakten voor de helden een kunstwerk geïnspireerd op persoonlijke verhalen van de helden. Door bijdragen van Fonds 1818 en Cultuurfonds Zoetermeer kon het museum iedere kunstenaar € 650,- honorarium bieden.

Kunstwerk 'Kleurbalans' door Marja Milo in de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'

Kunstwerk 'Zoals het stroomt' door Marijke Wijgerinck in de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'

FOTOGRAAF DES VADERLANDS

Met Fotograaf des Vaderlands, Jan Dirk van den Burg, werkte het museum in 2019 voor het eerst samen. Deze samenwerking werd vervolgd voor de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona'. De fotograaf maakte van iedere held een portretfoto. Deze zijn nog t/m 30 mei in het museum te zien.

8. Samenwerkingspartners, fondsen en sponsors

Kinderactiviteit i.h.k.v. CultuurZomer op het Zomer in 't Hart terras

CULTUURZOMER

In het kader van CultuurZomer Zoetermeer organiseerde Museum De Voorde van juli t/m augustus verschillende activiteiten op het zomerterras van het museum op het Stadhuisplein. Dit deed het museum o.a. i.s.m. CKC & Partners en Bibliotheek Zoetermeer. Het werd een zomer vol kinderactiviteiten van oud Hollandse spelletjes en schilderen tot vlogworkshops en voorlezen.

STICHTING PIËZO

Met Stichting Piëzo ging het museum een intensieve samenwerking aan in het kader van het project Breaking Barriers, Building Bridges Zoetermeer. Het project wordt uitgevoerd in de eerste helft van 2021 in het kader van CultuurWinter Zoetermeer.

ZOETERMEER INCLUSIEF

Museum De Voorde is er voor alle Zoetermeeders. Dit probeert het museum actief uit te dragen in tentoonstellingen en publieksactiviteiten. Het doel is dat iedereen zich welkom voelt. Op 10 december werd de website www.zoetermeerinclusief.nl gelanceerd. Stichting iDb – Inclusie & discriminatiebestrijding beoogt met deze website structureel organisaties uit te lichten die een

positieve werking hebben op inclusie in Zoetermeer. Museum De Voorde is er trots op om partner te zijn.

CULTUURVISIE

In het kader van de te realiseren Cultuurvisie was het museum ook in 2020 nauw betrokken bij de totstandkoming van het concept 'Cultuurvisie 2030, De stad leeft, leve de stad'. Vanuit deze visie is de wens van de gemeente ontstaan om de museale functie in de stad opnieuw in te richten, omdat er meerdere cultureel erfgoedpartijen in de stad zijn die een (meerjaren)subsidie moeten kunnen ontvangen. Daarnaast heeft Robin Paalvast, wethouder cultuur, in juni toegezegd aan partij Zó Zoetermeer te willen onderzoeken of een samenwerking tussen het Nationaal Videogamemuseum en Museum De Voorde mogelijk is. Hieraan wordt in 2021 gevolg gegeven middels een onderzoek naar mogelijke scenario's.

FONDSEN

In 2020 hebben de volgende stichtingen en fondsen aangegeven bij te willen dragen aan het project STOER: Stichting Doen, Fonds 1818, het Prins Bernard Cultuurfonds, het VSBFonds, Cultuurfonds Zoetermeer, Fonds Schiefbaan Hovius, de Pro Juventute Steunstichting en het Mondriaan Fonds. Trots is het museum op het advies van de Mondriaan Fonds-commissie aan het bestuur van het fonds.

"(...) De commissie waardeert de diverse samenwerkingen met de scholen en zij meent dat het project goed rekening houdt met de uitdagingen die een gemeente als Zoetermeer met zich meebrengt. Zij hoopt dat het project als voorbeeld kan dienen voor gemeenten met een vergelijkbaar profiel. (...)"

Advies Mondriaan Fonds-commissie aan het bestuur van het fonds

8. Samenwerkingspartners, fondsen en sponsors

Educatiebakfiets en Studio Stoer

STICHTING VRIENDEN STADSMUSEUM ZOETERMEER

Het bestuur van Stichting Vrienden Stadsmuseum Zoetermeer en de directeur-bestuurder, Sabine Huls, van Museum De Voorde hebben in 2020 diverse pogingen ondernomen om bij elkaar te komen en in overleg te treden over de toekomst van de stichting. Daartoe zal in de loop van 2021 een vervolg worden gegeven. Het bestuur van de stichting heeft de ambitie uitgesproken om bij te dragen aan het oprichten van een nieuwe actieve businessclub die wezenlijk bijdraagt aan de doelstellingen van Museum De Voorde. In 2020 heeft Museum De Voorde dankzij een bijdrage van de stichting een bakfiets aan kunnen kopen t.b.v. educatiedoeleinden en het project STOER. Het museum is de stichting daar zeer erkentelijk voor.

VERBOND VAN DE VOORDE

Lokaal draagvlak is belangrijk. Daarom heeft het museum een programma opgezet voor een netwerk van vrienden/ambassadeurs, die de verbindende kracht van het museum een warm hart toedragen, dit breed willen uitdragen en het museum financieel of anderszins willen ondersteunen. Het was de bedoeling de eerste ambassadeurs in 2020 te verenigen in het 'Verbond van De Voorde.' Voor 2020 stonden diverse introductiebijeenkomsten gepland. Helaas kon geen van de bijeenkomsten door de coronamaatregelen doorgang vinden. Ook hier zal in 2021 gevolg aan worden gegeven.

DEELNAME AAN WERKGROEPEN, NETWERKEN EN BIJeenKOMSTEN

De directeur-bestuurder en/of medewerkers van Museum De Voorde hebben deelgenomen en/of bijgedragen aan de volgende werkgroepen, netwerken en bijeenkomsten:

- Diverse directie-overleggen over de Cultuurvisie 2030 en meer samenwerken in de toekomst.
- Netwerkbijeenkomst georganiseerd door Businessclub Floravontuur Promotie Zoetermeer op 9 januari.
- Marketingoverleg culturele instellingen op 13 januari.
- Overleg culturele partners in het Stadshart op 14 januari.
- Marketing overleg culturele partners in het Stadshart op 16 januari 13 en 25 februari.
- Klankbordbijeenkomst Cultuur op School op 28 januari.
- Pitch 'Weet je nog WEL!' in het Alzheimercafé op 4 februari.
- Bijeenkomst PLG godsdienst/levensbeschouwing (plg = professionele leergemeenschap) op 17 februari.
- Inspiratiemiddag primair onderwijs Zoetermeer op 19 februari.
- Bijeenkomst Community tegen Eenzaamheid op 20 februari.
- Overleg Thrillerfestival op 25 februari.
- Bijeenkomst directeuren netwerk Stadsmusea XL in Museum Amsterdam op 26 februari.
- Overleg Community tegen Eenzaamheid op 9 maart.
- Werkgroep Versterking Binnenstadscultuur op 17 april, 30 april, 14 mei en 11 juni.
- Ledenvergadering Museumvereniging op 25 mei.
- Werkgroep Sfeer & Uitstraling Binnenstad op 26 mei, 7 juli en 25 november.
- Diverse overleggen met culturele partners in Zoetermeer over een pakket aan noodmaatregelen in het kader van het ingediende raadsvoorstel voor noodsteun aan het culturele veld.
- Expertmeeting Eigentijds verzamelen op 4 juni.
- Panelgesprek georganiseerd door GroenLinks. Zoetermeer na Corona - in gesprek met de stad op 16 juni.
- Klankbordgroep Citymarketing Zoetermeer op 2 juli.
- Op 31 juli, 28 augustus en 25 september organiseerde het museum i.s.m. Cultuurfonds Zoetermeer de Cultuurkantine op het zomerterras van het museum.
- Stuurgroep CmK op 28 september en 26 oktober.
- Community tegen Eenzaamheid op 12 november.

9. Bedrijfsvoering

VEILIGHEIDSZORG

In 2020 is gestart met het verfijnen van de vluchtroutes van het museum. Door de bouwput naast het museum konden de nooduitgangen die onderdeel uitmaakte van de vluchtroute niet gebruikt worden. Daarom moest de vluchtroute aangepast worden, zowel fysiek in het museum als op de plattegronden in het bezit van Veiligheidsregio Haaglanden. Dit zal in 2021 worden afgerond. Daarnaast kreeg het museum de opdracht om een bepaalde route vrij van objecten te maken. Dit betekende dat voor de vuilcontainers die in het museum gestald stonden een nieuwe plek buiten het museum gevonden moest worden. Van de afdeling Vastgoed van de gemeente Zoetermeer heeft het museum de beschikking gekregen over een afgesloten vuilcontainerplek op 300 meter afstand van het museum.

VERPLAATSING ENTREE EN WINKEL

In de week voor de opening van de tentoonstelling 'Stoere Helden tijdens Corona' is de balie van het museum verplaatst naar de ingang aan het drukbezochte Stadhuisplein. Een logisch besluit ten aanzien van de zichtbaarheid van het museum en de geplande bouw van een woontoren naast de voormalige entree aan het Zuidwaarts die in

Verplaatsing informatie- en kassabalie van de entree aan het Zuidwaarts naar het Museumplein aan het Stadhuisplein

de komende jaren overlast zal geven. Tegelijkertijd is de winkel verplaatst waardoor bezoekers het museum nu verlaten door de museumwinkel.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Medewerkers

Eind 2020 bestaat de organisatie van Museum De Voorde uit vijf vaste medewerkers (**4,37 fte's**): een directeur-bestuurder, projectleider tentoonstellingen, conservator, educatiemedewerker en office manager.

Inhuurkrachten

Voor een goede bedrijfsvoering zijn voor efficiënt beheer en ontwikkeling van budgetten, financiële administratie, personeelsbeleid, kassa en winkel in 2020 verschillende inhuurkrachten aangetrokken. Zo is een detacheringsovereenkomst aangegaan met Bibliotheek Zoetermeer op het gebied van de financiële administratie en is in november een overeenkomst getekend met administratiebedrijf MATT. Bij fondsenwerver Esther Metternich werd expertise ingewonnen op het gebied van fondsenwerving. Verder werd regelmatig geschakeld met HR adviseur Mariska Kamphuis van Duende HR Services over ziekteverzuim en de inzet van een 2e spoortraject voor een uittreedende medewerker en bracht museumwinkeladviseur Monique Segenhout advies uit over het museumwinkelassortiment en de inrichting van het kassasysteem MPlus.

Vrijwilligers

Ca. **40 vrijwilligers** zetten zich voor het museum in als gastvrouw / -heer, rondleider, collectieregistrator, fotograaf en / of klusjesman.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is in 2020 gestegen naar 19,8%. Ten opzichte van 4% in 2019 is dit een forse stijging. Dit hoge percentage wordt voornamelijk veroorzaakt door één langdurig zieke vaste medewerker sinds augustus 2019 op een totaal van vijf vaste medewerkers.

Corona

Door de coronamaatregelen werd van medewerkers verlangd dat zij zoveel mogelijk thuiswerkten en zijn veel van onze vrijwilligers na 15 maart niet meer in het

9. Bedrijfsvoering

museum geweest. Andere vrijwilligers vonden het door de coronamaatregelen te rustig in het museum en beëindigden hun vrijwilligersovereenkomst. Weer anderen bleven zich actief inzetten, ook al moest dit op afstand of met een mondkapje op achter de balie. De wekelijkse vrijdagmail met ditjes en datjes over het museum bleek belangrijker dan ooit.

Stagiaires

Het museumteam werd in het afgelopen jaar versterkt door vier stagiaires. Een student kunstmanagement via de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, twee stagiairs van de Reinwardt Academie, Hogeschool voor de Kunsten in Amsterdam, waarvan één onderzoek deed naar gender-typering van objecten in de collectie van het museum ten behoeve van het project STOER en de ander het team bijstond op het gebied van collectiebeheer en communicatie. Een student geschiedenis aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam deed historisch onderzoek naar man-vrouwverhoudingen vanaf de jaren 50 tot nu, gender en de veranderende opvattingen over stoer zijn.

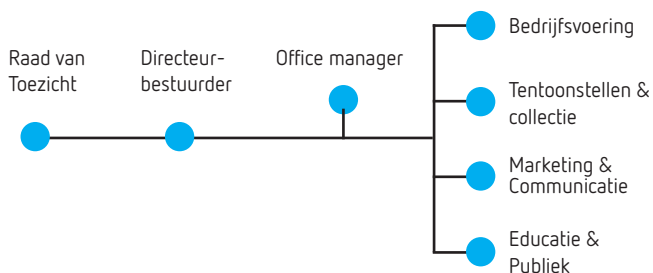
Samenstelling bestuur en Raad van Toezicht

Het bestuur van de stichting bestond in 2020 uit directeur Sabine Huls. De RvT van Museum De Voorde bestond in 2020 uit:

- Mevrouw Bernadette Paulissen, voorzitter
- De heer Jan van den Berg
- De heer Winfried de Coö
- Mevrouw Gundy van Dijk
- De heer Jeroen de Veth

De RvT is verantwoordelijk voor het toezicht houden op de stichting conform de Code of Cultural Governance (pas toe en leg uit) en de statuten van de stichting.

Organogram Museum De Voorde Financiën

FINANCIËN

Overheidsregelingen

De Museumvereniging voert sinds de eerste sluiting van musea een lobby voor een passend steunpakket, om musea door de coronacrisis heen te loodsen. Dit heeft geresulteerd in diverse overheidsregelingen ter compensatie van de inkomstenderving door corona. De regelingen voorzien echter niet in tegemoetkoming in de doorlopende kosten van Museum De Voorde.

Boekhoudsysteem

per 1 januari is het museum overgegaan naar het boekhoudprogramma Exact Online, waardoor een groot deel van de boekingen automatisch verwerkt konden worden. O.a. door deze overstap werd de financiële administratie overzichtelijker en de rapportages beter. Om het programma onder de knie te krijgen volgden de office manager en de directeur-bestuurder in februari een dagcursus Exact Online.

Inkomstenderving

De Museumvereniging voorspelde al in april dat de inkomstenderving door corona voor musea 75% tot 85% zouden bedragen. Dit bleek zeker ook voor Museum De Voorde te gelden. Daarnaast werden alle publieksactiviteiten afgelast, ontvangsten afgezegd en reserveringen voor zaalhuur geannuleerd. Tot op de dag van vandaag kan het museum geen publieksactiviteiten organiseren en groepen ontvangen.

Verder heeft het museum geen ambassadeurs aan het museum kunnen binden en is de verwachting dat door de maatregelen van het RIVM ondernemers nog lange tijd niet in het ambassadeurs-/sponsorprogramma van het museum zullen stappen, omdat zij te weinig/geen gebruik kunnen maken van de faciliteiten die het programma biedt.

Projectbijdragen

Zeer goed nieuws is dat diverse fondsen in totaal € 177.500,- voor project STOER hebben gehonoreerd. Dit is 90% van de dekking van de geraamde kosten. Door deze genereuze bijdragen kan het project STOER in 2021 starten.

9. Bedrijfsvoering

Huurcompensatie en coronasteun

Om de geleden inkomstenderving door corona te compenseren heeft het museum huurcompensatie en coronasteun aangevraagd bij de gemeente Zoetermeer. In totaal heeft het museum € 13.688,73 huurcompensatie ontvangen (één maand huur) en € 37.311,27 coronasteun.

Exploitatieresultaat

Operationeel sluit het museum 2020 af met een verlies van € 43.606,-. Het positieve resultaat van € 90.869,- bestaat uit vooruitbetaalde bijdragen van fondsen die voor het project STOER staan gereserveerd in 'Bestemmingsfonds tentoonstelling STOER' welke niet ter vrije beschikking staat aan de stichting.

Eigen vermogen

Aan het begin van het jaar was het eigen vermogen € 53.404,-. Dit was opgebouwd uit het 'Bestemmingsfonds risico lening o/g BNG Bank' (€ 14.956,-), een algemene reserve (€ -11.552,-) en weerstandsreserve (€ 50.000,-). Het eigen vermogen bedraagt eind 2020 € 144.273,- en is volledig bestemd. Omdat de stichting door corona in 2020 forse inkomstenderving heeft geleden en helaas onvoldoende steun heeft gekregen is

het genoodzaakt de opgebouwde weerstandsreserve van € 50.000,- aan te spreken. De algemene reserve van de stichting komt daarbij uit op € 5.158,- negatief.

Subsidie

In 2020 heeft Museum De Voorde een voorlopige subsidie ontvangen van € 660.410,-. Deze subsidie bestaat uit € 12.204,- voor de inzet van een combinatiefunctionaris die educatieve activiteiten biedt ten aanzien van scholen en € 648.206,- voor tentoonstellingen en bijeenkomsten voor de volgende activiteiten en prestaties:

- tentoonstellingen en publieksactiviteiten ontwikkelen vanuit het alles overkoepelende thema 'verbinden';
- belichten van verhalen, vragen, dilemma's, fascinaties en dromen;
- verbinding brengen in de eerste groeikern van Nederland;
- het materieel en immaterieel cultureel erfgoed van mensen in onze directe omgeving daarbij als leidraad nemen;
- bezoekers stimuleren om met elkaar in gesprek te gaan over verschillen en overeenkomsten tussen mensen.

Balans per 31 december 2020

na voorstel resultaatbestemming

ACTIVA	31 december 2020 in euro's	31 december 2019 in euro's
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Andere vaste bedrijfsmiddelen	808.689	873.185
	808.689	873.185
Viottende activa		
Vorraden		
Gereed product en handelsgoederen	6.616	7.293
	6.616	7.293
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	3.840	3.651
Belastingen en premies sociale verzekeringen	18.572	5.758
Pensioenen	4.910	8.516
Overige vorderingen	4.221	100
Overlopende activa	30.359	33.208
	61.902	51.233
Liquide middelen	138.514	48.352
TOTAAL	1.015.721	980.063

Balans per 31 december 2020

na voorstel resultaatbestemming

PASSIVA

	31 december 2020 in euro's	31 december 2019 in euro's
Eigen vermogen		
Bestemmingsfonds tentoonstelling "STOER"	119.519	–
Bestemmingsfonds risico lening o/g BNG Bank	29.912	14.956
Algemene reserve	-5.158	-11.552
Weerstandreserve	–	50.000
	144.273	53.404
Langlopende schulden		
Schulden aan banken	733.161	789.466
	733.161	789.466
Kortlopende schulden		
Schulden aan banken	56.330	55.610
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	30.675	29.793
Belastingen en premies sociale verzekeringen	9.426	10.576
Overige schulden	–	1.697
Overlopende passiva	41.856	39.517
	138.287	137.193
TOTAAL	1.015.721	980.063

Staat van baten en lasten over 2020

	Begroting 2020 in euro's	2019 in euro's	2018 in euro's
Netto-omzet	85.000	26.514	42.295
Subsidiebaten	660.410	660.410	643.686
Sponsorbijdragen	32.000	50	7.632
Giften en baten uit fondsenverwerving	50.879	158.432	85.673
Som der exploitatiebatens	828.289	845.406	779.286
Kostprijs van de omzet	–	7.235	9.096
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	93.400	49.835	253.836
Personeelskosten			
Lonen en salarissen	237.500	219.383	326.527
Sociale lasten	52.250	49.829	57.104
Pensioenlasten	40.250	47.874	39.093
Andere personeelskosten	34.600	63.829	59.092
Afschrijvingen en waardeverminderingen			
Afschrijvingen materiële vaste activa	–	72.822	51.918
Overige kosten			
Huisvestingskosten	231.850	195.042	176.523
Verkoopkosten	33.000	29.834	35.605
Kantoorkosten	13.250	12.922	10.617
Algemene kosten	25.000	32.319	34.393
Bijzondere baten/posten	–	-37.311	–
Som der exploitatielasten	761.100	743.613	1.053.804
Exploitatieresultaat	67.189	101.793	-274.518
Financiële baten en lasten			
Rentelasten en soortgelijke kosten	-67.140	-10.924	-12.100
Resultaat	49	90.869	-286.618
<i>Resultaatbestemming</i>			
Bestemmingsfonds ontwikkeling nieuw museum	–	–	-290.171
Bestemmingsfonds tentoonstelling "Dit zijn wij"	–	–	-49.851
Bestemmingsfonds tentoonstelling "STOER"	–	119.519	–
Bestemmingsfonds risico lening o/g BNG Bank	–	14.956	14.956
Algemene reserve	49	6.394	-11.552
Weerstandreserve	–	-50.000	50.000
Bestemd resultaat	49	90.869	-286.618

Colofon

Samenstelling

Sabine Huls

Eindredactie

Marjonne Kube

Fotografie

Mike Bink, Sabine Huls, Ron Jenner, Richard Jetten,
Victor de Leeuw, Pieter-Jan Oddens

Foto's omslag

Fotograaf des Vaderslands, Jan Dirk van der Burg,
voor de tentoonstelling 'Stoere helden tijdens Corona'

Vormgeving

DeLeeuwOntwerper(s) Den Haag, Victor de Leeuw

Museum De Voorde

Zuidwaarts 2
27711 HA Zoetermeer
Nederland
Tel. 079-3164735

www.museumdevoorde.nl

